

Atbilde uz vairākkārtēju sūdzību par to, ka Itālija var būt pārkāpusi ES noteikumus par noteiktu laiku nodarbinātu skolotāju nediskriminēšanu un aizsardzību – noslēguma vēstule

Atsauces numurs: CHAP (2021)03439

Eiropas Komisija ir saņēmusi daudz sūdzību, ka, stājoties pastāvīgā darbā valsts skolās un nosakot atalgojuma pakāpi, netiek atzīts *scuole paritarie* (akreditēto privātskolu) skolotāju darba stāžs. Citiem vārdiem sakot, netiek ņemts vērā darba stāžs, kas veidojies akreditētā privātskolā.

Sūdzētāji norāda, ka Itālijas valsts izglītības sistēmu veido valsts skolas un akreditētas privātskolas. Viena no šo akreditēto privātskolu kategorijām ir *scuole paritarie*, proti, maksas skolas, kas māca pēc valsts skolu mācību plāniem. Akreditācija tiek piešķirta valstij nepiederošajām skolām, kuras to pieprasa, ja tās atbilst noteiktiem valsts nosacījumiem, piemēram, par skolotāju kvalifikāciju. Skolotāju darba devējs šajos gadījumos ir nevis valsts, bet privātskola.

Lai gan tādu kategoriju akreditētās privātskolās kā *scuole pareggiate* un *scuole parificate* gūtā pieredze tiek atzīta, lai varētu piešķirt tiesības slēgt pastāvīgus mācībspēku darba līgumus un noteikt atalgojuma pakāpi, kad tie vēlāk strādā valsts skolās, sūdzētāji norāda, ka saskaņā ar 1994. gada 16. aprīļa Likumdošanas dekrēta Nr. 297 485. pantu Itālijas Izglītības ministrija tādu pieredzi neatzīst, nosakot atalgojuma pakāpi jaunpieņemamiem mācībspēkiem, kuri nāk no *scuole paritarie*.

Šīs sūdzības Komisija ir reģistrējusi centralizētajā sūdzību reģistrā ar numuru CHAP(2021) 03439.

Ņemot vērā par šo tematu saņemto sūdzību ievērojamo skaitu, Komisija nolūkā ātri sniegt atbildi un informēt attiecīgās personas, kā arī ņemot vērā iespējami plašāku sabiedrības interesi par sūdzētāju izvirzīto jautājumu, šo saņemšanu apstiprinājumu un pirmsslēgšanas vēstuli publicē [Eiropas vietnes īpašajā lapā](#).

Reaģējot uz pirmsslēgšanas vēstuli, 2021. gada 16. novembrī daži sūdzētāji iesniedza videoierakstu.

Bez tam 2021. gada 17. novembrī daži sūdzētāji arī iesniedza vēstuli, kur atkārtoja iemeslus, kuru dēļ, viņuprāt, Itālija ir pārkāpusi skolotāju tiesības.

2021. gada 16. novembra videoierakstā un 2021. gada 17. novembra vēstulē izvirzītie argumenti ir līdzīgi tiem, kas minēti sākotnējās sūdzībās, proti:

1. Tas, ka netiek atzīts *scuole paritarie* pedagogu darba stāžs, nosakot viņu atalgojuma pakāpi, kad viņi sāk dienestu valsts skolā ar pastāvīgu līgumu, ir pretrunā Direktīvai par noteikta laika darbu (Direktīvai 1999/70/EK) pievienotā pamatnolīguma 4. punktam.
2. Tas, ka netiek atzīts *scuole paritarie* pedagogu darba stāžs, nosakot viņu atalgojuma pakāpi, kad viņi sāk dienestu valsts skolā ar pastāvīgu līgumu, pārkāpj Direktīvas 2000/78/EK noteikumus.
3. Tas, ka netiek atzīts *scuole paritarie* pedagogu darba stāžs, nosakot viņu atalgojuma pakāpi, kad viņi sāk dienestu valsts skolā ar pastāvīgu līgumu, pārkāpj Direktīvas 2006/54/EK noteikumus.

4. Tas, ka netiek atzīts *scuole paritarie* pedagogu darba stāžs, nosakot viņu atalgojuma pakāpi, kad viņi sāk dienestu valsts skolā ar pastāvīgu līgumu, neatbilst EST judikatūrai lietā C-677/16 *Montero Mateos*.

Sūdzētāju četru argumentu juridiskā analīze

1. Par Pamatlīguma par noteikta laika darbu (Direktīva 1999/70/EK) 4. klauzulas ievērošanu

Divi galvenie Pamatlīguma par noteikta laika darbu¹ mērķi ir nepieļaut darba ņēmēju, kuri tiek nodarbināti ar noteikta laika līgumu, nepamatotu diskrimināciju un novērst sekojošu noteikta laika līgumu noslēgšanu starp to pašu darba devēju un darba ņēmēju par vienu un to pašu darbu, un ļaunprātības gadījumā piespriest sodu.

Pamatlīguma 4. klauzula aizliedz darba devējiem pret noteikta laika darba ņēmējiem darba apstākļu ziņā izturēties mazāk labvēlīgi nekā pret pastāvīgajiem darba ņēmējiem, ja atšķirīgu izturēšanos nevar pamatot ar objektīviem apsvērumiem. Tomēr šī klauzula neattiecas uz dažādu kategoriju darba ņēmēju, kas nodarbināti uz noteiktu laiku, diskrimināciju darba apstākļu ziņā.

Video vēstījumā sūdzētāji apgalvo, ka esot pārkāpts nediskriminācijas princips, tādā ziņā, ka ar noteikta laika līgumu nostrādātie darba gadi atalgojuma pakāpes noteikšanas un mobilitātes vajadzībām tiek atzīti skolotājiem valsts skolās, bet netiek atzīti valsts akreditētu privātskolu mācībspēkiem, kuri vēlāk stājas pastāvīgā dienestā valsts skolā.

Būtībā sūdzētāji apgalvo, ka tas, ka netiek atzīts uzskaitītais *scuole paritarie* skolotāju darba stāžs, atalgojuma pakāpes noteikšanā, kad viņi stājas valsts dienestā ar pastāvīgu līgumu valsts skolā, pārkāpjot Pamatlīguma 4. punktu.

Viņi īpaši atsaucas uz attiecīgā koplīguma nostādnēm, kas neļauj agrāk *scuole paritarie* nostrādāto laiku ņemt vērā, pamatojoties uz Likumdošanas dekrēta Nr. 297/94 485. pantu, kurā ir norāde uz līdzvērtību starp valsts skolām, *scuole pareggiate* un *scuole parificate* (bet ne *scuole paritarie*). 1994. gadā *scuole paritarie* neeksistēja. Dekrētlikums Nr. 250/2005 noteica, ka *scuole paritarie* ir viens vienīgs (akreditētu) valstij nepiederošu skolu veids, kas ietver bijušās (akreditētu) valstij nepiederošo skolu kategorijas (*scuole autorizzate*, *pareggiate*, *parificate* un *scuole legalmente riconosciute*).

Šajā gadījumā salīdzināti skolotāji, kas ir noteikta laika darba ņēmēji valsts skolā, un skolotāji, kas ir noteikta laika darba ņēmēji valsts akreditētās privātskolās, vai arī skolotāji, kas ir *scuola paritaria* noteikta laika darba ņēmēji, un skolotāji, kuri ir noteikta laika darba ņēmēji *scuola pareggiata* un *scuola parificata*.

Pamatlīgums par noteikta laika darbu neaptver jautājumu par atšķirīgu izturēšanos pret noteikta laika skolotājiem atkarā no tā, vai darba devēja bijusi valsts skola vai valsts akreditēta privātskola.

Bez tam, lai varētu piemērot Pamatlīguma 4. punktu, diferencētu izturēšanos jābūt izraisījušam tikai darba ņēmēja noteikta laika statusam. Sūdzētāju aprakstītajā situācijā tā

---

¹ 1999. gada 18. martā noslēgtais pamatlīgums par noteikta laika darbu, pievienots Padomes Direktīvai 1999/70/EK (1999. gada 28. jūnijs) par UNICE, CEEP un EAK noslēgto pamatlīgumu par darbu uz noteiktu laiku (OV L 175, 10.7.1999., 43.–48. lpp.).

nav, jo ne *scuole paritarie* noteikta laika skolotājiem, ne pastāvīgajiem skolotājiem, kļūstot par pastāvīgiem skolotājiem valsts skolā, netiek ņemts vērā minētajās skolās iegūtais darba stāžs.

Tāpēc Komisija secina, ka sūdzētāju situācija neietilpst Direktīvai 1999/70/EK pievienotā Pamatnolīguma par noteikta laika darbu piemērošanas jomā.

2. Par Direktīvas 2000/78/EK noteikumu ievērošanu

Sūdzētāji apgalvo, ka pastāvot atšķirīga izturēšanās pret nepastāvīgi nodarbinātiem *scuole paritarie* skolotājiem un nepastāvīgi nodarbinātiem valsts skolu skolotājiem, lai gan viņi visi pieder pie valsts izglītības sistēmas un viņiem ir vienādi juridiskie un līgumiskie pienākumi. Viņi apgalvo, ka tā tiekot pārkāpti Direktīvas 2000/78/EK noteikumi.

Taču Direktīva 2000/78/EK aizliedz diskrimināciju vairāku izsmeltoši uzskaitītu iemeslu dēļ, proti, reliģijas, vecuma, invaliditātes un dzimumorientācijas dēļ. Pamatojoties uz sūdzētāju sniegto informāciju, nešķiet, ka šajā gadījumā pastāv diskriminācija minēto iemeslu dēļ.

3. Par Direktīvas 2006/54/EK noteikumu ievērošanu

Sūdzētāji apgalvo, ka esot pārkāpts Amsterdamas līguma 141. pantā un Direktīvā 2006/54/EK noteiktais vienādas atalgošanas princips. Valsts skolas pastāvīgais skolotājs, kuram ir atzīts pēc pieņemšanas pastāvīgā pedagoga amatā veiktais darbs, un pakalpojumi, ko viņš sniedzis, būdams noteikta laika skolotājs valsts skolās, tiek ierindoti atalgojuma pakāpē, kas atbilst nostrādātajiem gadiem, turpretim pastāvīgais skolotājs valsts skolā, kurš pildījis *scuola paritaria* pedagoga pienākumus, būdams noteikta laika skolotājs, tiek ierindots zemākā pakāpē, jo viņa agrākā pieredze netiek ņemta vērā pat tad, ja viņš ir strādājis ilgāk.

Sūdzībās apgalvots, ka tā tiekot pārkāpts Direktīvā 2006/54/EK noteiktais princips par vienādu atlīdzību par vienādu darbu.

Taču Direktīva 2006/54 un Līguma par Eiropas Savienības darbību² 157. pants aizliedz tikai vīriešu un sieviešu diskrimināciju. Tie neaizliedz diskrimināciju uz sūdzībā norādītā pamata. Sūdzētāji arī neapgalvo, ka situācijā, par kuru viņi sūdzas, pastāvētu netieša diskriminācija starp vīriešiem un sievietēm (piemēram, tādēļ, ka daudz lielāks skaits skolotāju no *scuola paritaria* būtu viena dzimuma skolotāji).

4. Par EST nostāju lietā C-677/16 *Montero Mateos*

Lietā C-677/16 *Montero Mateos* EST noteica:

“1999. gada 18. martā noslēgtā Pamatnolīguma par darbu uz noteiktu laiku, kas iekļauts pielikumā Padomes Direktīvai 1999/70/EK (1999. gada 28. jūnijs) par UNICE, CEEP un EAK noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku, 4. klauzulas 1. punkts ir

---

² Aizstāja agrāko Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 141. pantu.

jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā nav paredzēta nekāda pabalsta izmaksa darba ņēmējiem, kas nodarbināti, pamatojoties uz noteikta laika darba līgumiem, kuri noslēgti, lai uz laiku aizpildītu amata vietu, kamēr notiek darbā pieņemšanas procedūra vai amatā paaugstināšanas procedūra šīs amata vietas galīgai aizpildīšanai, tādiem kā pamatlietā aplūkojamais pagaidu aizvietošanas (*interinidad*) līgums, beidzoties termiņam, uz kādu šie līgumi tikuši noslēgti, lai gan pabalsts tiek piešķirts pastāvīgajiem darba ņēmējiem gadījumā, ja viņu darba līgums tiek uzteikts objektīva iemesla dēļ.”

Lietas fakti attiecas uz Spānijas tiesisko regulējumu, kas neparedz līguma termiņa beigās izmaksājamu kompensāciju darba ņēmējiem, kuri tiek nodarbināti pēc noteikta laika darba līguma, kas noslēgts, lai pagaidu kārtā aizpildītu amata vietu, kamēr rit atlases vai paaugstināšanas procedūra, lai amata vietu aizpildītu pastāvīgi, turpretim pastāvīgiem darba ņēmējiem, kuru darba līgums tiek izbeigts objektīvu iemeslu dēļ, kompensācija ir izmaksājama.

Šī lieta par kompensēšanu nav saistīta ar sūdzībām par to, ka neņem vērā darba stāžu.

Secinājums

Šī sūdzība neietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā.

Ja sūdzētāji uzskata, ka šāda prakse ir pretrunā Itālijas tiesību aktiem, viņi var prasīt taisnību savas valsts tiesā.

Sūdzētāji minējuši, ka lieta jau iesniegta Konstitucionālajai tiesai, kas, sūdzētāju vārdiem, 2021. gada 30. jūlija spriedumā noteica, ka “nav prettiesiski karjeras atjaunošanā valsts skolās neņemt vērā valsts akreditētās privātās skolās nostrādāto darbu pirms pastāvīgā darba”. Šādos apstākļos vienīgi valsts iestādēm, ieskaitot valsts tiesnešus, piekrīt novērtēt, vai pašreizējā situācija ir diskriminatīva, un piešķirt pienācīgu tiesisko aizsardzību.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija šīs sūdzības izskatīšanu ir slēgusi.